HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/26-01/120
URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 6. studenoga 2026.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR ATALANTA“,*** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.) podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 5. studenoga 2026. godine.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Tomislava Galića, Dragu Matanovića i Branka Hrga.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/26-06/19
URBROJ: 50301-29/37-26-2

Zagreb, 5. studenoga 2026.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR ATALANTA“

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13, 75/15., 27/16., 110/17. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.) i članka 172. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR ATALANTA“.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Tomislava Galića, Dragu Matanovića i Branka Hrga.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U OPERACIJI EUROPSKE UNIJE „EUNAVFOR ATALANTA“

Zagreb, studeni 2026.

PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U OPERACIJI EUROPSKE UNIJE „EUNAVFOR ATALANTA“

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Na temelju članka 7. stavka 5. Ustava Republike Hrvatske (“Narodne novine”, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pokreće se postupak za donošenje Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR ATALANTA“ (u daljnjem tekstu: Odluka).

II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA

Operacija Europske unije za doprinos pomorskoj sigurnosti u zapadnom Indijskom oceanu i Crvenom moru „EUNAVFOR ATALANTA“ (u daljnjem tekstu: operacija ATALANTA) je pomorska operacija koju Europska unija provodi od prosinca 2008. radi doprinosa pomorskoj sigurnosti u zapadnom dijelu Indijskog oceana i Crvenom moru.

Države članice Europske unije odlučile su da bi operacija trebala zadržati svoje glavne napore u zaštiti ranjivih plovila; odvraćanju, sprječavanju i suzbijanju piratstva i oružane pljačke na moru; praćenju ribolovnih aktivnosti na Rogu Afrike i u zapadnom Indijskom oceanu; suzbijanju trgovine drogom i doprinosu embargu na oružje protiv Al Shabaaba, ilegalnoj trgovini drvenim ugljenom i ilegalnom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu.

Primarne izvršne zadaće operacije su zaštita brodova koji u sklopu Svjetskog programa za hranu (*World Food Programme* – WFP) Ujedinjenih naroda dostavljaju pomoć u hrani raseljenim osobama u Somaliji te ostalih ranjivih plovila koja plove uz obalu Somalije te odvraćanje, sprječavanje i suzbijanje djela piratstva i oružane pljačke uz obalu Somalije, u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora.

Sekundarne izvršne zadaće operacije su doprinos embargu na oružje terorističkoj organizaciji al-Shabaab u Somaliji i doprinos borbi protiv nezakonite trgovine opojnim drogama.

Neizvršne zadaće su nadzor krijumčarenja oružja i droga na otvorenom moru uz obalu Somalije u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora i Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv nezakonite trgovine opojnim drogama i psihotropnim tvarima. Ostale neizvršne zadaće su nadzor ilegalnog ribarenja i nezakonite trgovine drvenim ugljenom; doprinos integriranom pristupu Europske unije Somaliji i Rogu Afrike te suradnja s drugim regionalnim akterima i misijama radi podrške pomorskoj sigurnosnoj arhitekturi i rješavanja temeljnih uzroka piratstva i njegove mreže. Tu je i zadaća prikupljanja informacija o trgovini oružjem i floti u sjeni, te prikupljati i dijeljenje informacija o sumnjivim aktivnostima vezanim uz kritičnu podmorsku infrastrukturu.

Operacija ATALANTA pokriva područje koje obuhvaća Crveno more uključujući Sueski zaljev, zaljev Aqaba i Adenski zaljev te velike dijelove Indijskog oceana zajedno s lukom Muscat u Omanu, dok u skladu s mandatom vojni brodovi provode ophodnje u međunarodnom tranzitnom koridoru u Adenskom zaljevu i u Indijskom oceanu. Područje operacije uključuje i somalijsku obalu te njezine teritorijalne vode i zračni prostor iznad njih, ali samo uz prethodnu suglasnost Vlade Somalije i Političkog i sigurnosnog odbora Europske unije.

Operacija ATALANTA ostvarila je značajne rezultate u borbi protiv piratstva, očuvanja sigurnosti strateškog morskog puta kroz koji prolazi značajan dio uvoza i izvoza iz Europe te zaštite brodova koji dopremaju hranu u okviru Svjetskog programa za hranu. Primjera radi, uz Adenski zaljev godišnje prolazi oko 28 800 trgovačkih brodova.

Rog Afrike suočen je sa sukobima i nestabilnostima, klimatskim promjenama i gubitkom bio-raznolikosti što, uz posljedice ruske agresije na Ukrajinu, doprinosi pogoršanju sigurnosti opskrbe hranom te potencijalne humanitarne katastrofe velikih razmjera, koja može negativno utjecati na sigurnost afričkog kontinenta, ali i Europske unije, uključujući i kroz moguće povećane migracijske valove.

Republika Hrvatska sudjeluje u operaciji ATALANTA od 2009. godine popunjavanjem jedne pozicije u Operativnom zapovjedništvu operacije, modelom stalne šestomjesečne rotacije časnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, a u nekoliko navrata popunjavale su se pozicije na vojnim brodovima drugih zemalja te u logističkoj bazi u Džibutiju. Republika Hrvatska je povremeno sudjelovala s AVPD timovima (*Autonomous Vessel Protection Detachment – AVPD*) koji su se sastojali od po 12 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske koji su se ukrcavali na brodove Svjetskog programa za hranu. Prvi AVPD tim upućen je u operaciju ATALANTA u prosincu 2014., drugi u studenome 2016. i treći u rujnu 2018. Četvrti AVPD tim upućen je u područje operacije u lipnju 2020.

U 2027. i 2028. godini Republika Hrvatska ne planira upućivati AVPD timove u područje operacije ATALANTA s obzirom na česte izmjene uvjeta angažmana od Savezne Republike Somalije te se u tom smislu broj pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji ATALANTA smanjuje na do pet pripadnika, uz mogućost rotacije.

III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE

Operacije Europske unije pridonose jačanju stabilnosti i sigurnosti u svijetu. Nastavkom sudjelovanja Republike Hrvatske u operaciji ATALANTA osigurava se vidljiv i aktivan doprinos Oružanih snaga Republike Hrvatske naporima i angažmanu Europske unije u okviru Zajedničke sigurnosne i obrambene politike.

Republika Hrvatska svojim sudjelovanjem u operaciji ATALANTA potvrđuje svoju pomorsku tradiciju i identitet te snažan interes koji kao pomorska država ima u očuvanju sigurnosti plovidbe, zaštite sigurnosti trgovačkih putova i doprinosu stabilnosti u ključnim pomorskim regijama.

Potporom operaciji ATALANTA Republika Hrvatska pridonosi borbi protiv piratstva, sprječavanju humanitarne katastrofe potporom naporima Svjetskog programa za hranu, kao i pružanju podrške drugim misijama i operacijama Europske unije i međunarodnim organizacijama koje djeluju u ovom području radi jačanja pomorske sigurnosti i stabilnosti.

S obzirom na to da u operaciji ATALANTA sudjeluju brodovi država članica Europske unije, sudjelovanje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske osigurava vidljiv

angažman u skladu sa sposobnostima Oružanih snaga Republike Hrvatske te pridonosi stjecanju i primjeni praktičnih znanja i iskustava u stožernom radu. Operacija EUNAVFOR ATALANTA surađuje s operacijom Europske unije za pomorsku sigurnost radi zaštite slobode plovidbe u vezi s krizom u Crvenome moru EUNAVFOR ASPIDES.

Angažmanom u ovoj operaciji Republika Hrvatska aktivno podupire jedan od dugoročnih ciljeva Zajedničke vanjske i sigurnosne politike Europske unije, kojim se uz daljnju suradnju Europske unije s lokalnim vlastima doprinosi jačanju mira i sigurnosti na području Afrike te učinkovitosti same operacije.

Uzimajući u obzir navedeno, kao i rezultat dosadašnjega sudjelovanja Republike Hrvatske u operaciji Europske unije predlaže se da Republika Hrvatska nastavi pružati podršku angažmanu Europske unije u operaciji ATALANTA sudjelovanjem do pet pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u 2027. i 2028. godini, uz mogućnost rotacije.

IV. POTREBNA FINANCIJSKA SREDSTVA

Potrebna sredstva za provedbu ove Odluke planirana su na razdjelu i glavi Ministarstva obrane u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godinu.

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatski sabor na sjednici _____ donio je

O D L U K U

O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U OPERACIJI EUROPSKE UNIJE „EUNAVFOR ATALANTA“

I.

U operaciju Europske unije „EUNAVFOR ATALANTA“ u 2027. i 2028. godini upućuje se do pet pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

II.

Izvješće o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije iz točke I. ove Odluke bit će dio Godišnjeg izvješća o obrani koje Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

KLASA:
Zagreb

HRVATSKI SABOR

Predsjednik Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković

O B R A Z L O Ž E N J E

Točkom I. određuje se da Hrvatski sabor donosi Odluku o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR ATALANTA“. Temelj za donošenje Odluke Hrvatskoga sabora je članak 7. stavak 5. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da Oružane snage Republike Hrvatske mogu prijeći njezine granice ili djelovati preko njezinih granica na temelju Odluke Hrvatskoga sabora, koju predlaže Vlada Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske. Zakon o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.) u članku 54. stavku 2. na istovjetan način uređuje ovo područje. U operaciju Europske unije „EUNAVFOR ATALANTA“ upućuje se u 2027. i 2028. godini do pet pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

Točkom II. utvrđuje se da će izvješće o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije iz točke I. ove Odluke biti dio Godišnjega izvješća o obrani koje Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru.

Točkom III. određuje se stupanje na snagu ove Odluke.

Republika Hrvatska
Predsjednik

Na temelju članka 7. stavka 5. i članka 100. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 05/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) te članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine" broj 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.), donosim

O D L U K U

o davanju prethodne suglasnosti

I.

Ovom Odlukom dajem prethodnu suglasnost na Prijedlog odluke Vlade Republike Hrvatske o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji Europske unije „EUNAVFOR - ATALANTA", u tekstu koji je priložen dopisu ministra obrane KLASA: 804-07/26-01/12, URBROJ: 512-01-26-11 od 30. rujna 2026. godine.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 800-02/26-03/08
URBROJ: 71-03-01/2-26-02

Zagreb, 09. listopada 2026.

PREDSJEDNIK REPUBLIKE
I VRHOVNI ZAPOVJEDNIK
OBUŽANIH SNAGA

Zoran Milanović